

חרות חמה?

(ראה שער)

תנועת החרות קיבלה לא מכבר הקי צבה של רבע מיליון דולאר לשנה מידי המגבית היהודית המאוחדת. כאשר העולם הזה הודיע על כך, העיר שהתנועה נכנעה למשטר הקיים, כאילו קיבלה ממנו דמי-שתיקה.

הסבר זה עורר רוגז מסויים בין ראשי תנועת החרות. הם לא הכחישו את קיום ההכסב — אולם אין כל שחר, לדבריהם, למסקנה שהסיק מכך העולם הזה. קודם כל, אין זו ההקצבה הראשונה אשר מקבלת התנועה מידי המגבית. נהקצבה רק גדה. עד כה קיבלה התנועה 90 אלף דולאר לשנה, עתה היא מקבלת 250 אלף. העקרון לא נשתנה.

סכום זה מיועד לה, לדעתה. הוא ניתן לה כפיצוי על כך שאינה מקיימת מגבית עצמאית משלה, העלולה להתחרות במגבית המאוחדת. בדרום-אפריקה, למשל, אספה תנועת החרות לבדה קרוב למיליון דולאר.

התנועה לא הסכימה לשום תנאי אים. ד"ר נחום גולדמן, הנשיא הדי ציוני, תבע כי תמורת הכסב זה יוותר מנחם בגין על תוכניתו ליי בוא לאמריקה. בגין בא בכל זאת גולדמן תבע שבגין ינאם רק כי מסיבות, אבל לא יקיים אסיפות עם בגין קיים אסיפת-עם. משמע שלא היתה שום כניעה.

בכל נאומיו האחרונים מתח מנחם בגין ביקורת חריפה על הממשלה, וביקורת זאת הגיעה לשיאה דווקא אחר קבלת ההקצבה. משמע שלא קיבל זמישת-קה.

יתר על כך, עד כה לא קיבלה התנועה עדיין אף פרוטה אחת מן ההקצבה. בעוד שכל שאר המפלגות הציוניות מקבלות את ההקצבות שלהן בבת אחת, תקבל תנועת החרות את הקצבתה רק מדי זורש, כי וזן ראשי ההסתדרות הציונית רוחשים לה: ומון. אילו היה זויכוח מסתיים בזה, לא וזיה צורך להוסיף מלים רבות. המלים בהן השתמש העולם הזה הן פשטניות מאד, ואין הן משקפות את הבעיה האמיתית. אולם בזה רק מתחיל הויכוח. הוא נוגע לדברים הרבה יותר עמוקים, ואני חושב שמן הדין לבחון אתם במלוא ההגינות ובמלוא זויכוח. **כי זאת השאלה: האם מפלגת המקבלת ההקצבה מן המגבית היהודית המאוחדת יכולה להוות אופוזיציה אמיתית למשטר הקיים בארץ? האם היא יכולה להיחשב לאלטרנטיבה למשטר הקיים?**

★ ★ ★

בעיני מר מנחם בגין מצטייר גירור של מפא"י מן השלטון בתמונה פלאסטית ופשוטה. היא מנוססת על שני מספרים: שלוש מפלגות השמאל הציוני, יחד עם מק"י, והערבים שלהן, מחזיקות ב"ז כסאות בכנסת. חרות, הציונים-הכלליים, הפרוגרסיביים והדתיים למיניהם מחזיקים ב"ז 49 כסאות. שינוי של 12 איש יהפוך באופן מכריע את מאזן הכוחות.

אילו נערכו בחירות כלליות ליי מחרת הנפגה מעוזה, יתכן מאד כי חרות היתה זוכה להמישה צירים נוספים בכנסת. אם יימשך תהליך זה, והפופולריות של דויד בגוריון תוסיף לרדת, אפשר ליי תאר כי בוא יום בו תהיה אפי שרית — זו הפעם הראשונה מזה דור — קואליציה ממשלתית בני מפא"י, בדומה לקואליציה הקיימת כיום בעיריית תל-אביב.

אפשרות זו לא נעלמה מעיני מפא"י. מזה כמה חודשים מסף ביני באוזני מפ"ם ולאחזות-העבודה כי יש לשמור על קיום הממשלה וכדי למנוע את התגברות הפאשיזם. יגאל אלון ומאיר יערי חזרו שניהם על

טענה זו, כשבאו להצדיק את כניעת מפ" לגותיהם בממשלה בימי הנסיגה מעזה. בשבוע שעבר התיצב בגוריון בפני מרכז מפא"י והקשיב לכמה זברי ביקורת חריפים מאד, שהצביעו על סכנה זו. כך גוריון הביע את אמונו כי תוך חצי שנה שוב תעלה אהדת ההמונים לממשלה, וסכנת חרות וניעלם.

מסתבר על כן כי הסיכוי היחיד לסלק את מפא"י מן השלטון בי אורח דמוקרטי נתון בידי תנר עתיד-החרות, כגרעין לריכוזיכוח ימי ני בכנסת.

אם אתם באים ואומרים עתה להמונים כי גם חרות אינה שוה כלום, אמר לי מר

חולשת על המשק. **השלטון הפוליטי בארץ מתרכז יותר ויותר בידי דויד בגוריון וקבוצת "היד השחורה", ואילו השלטון המשקי מתרכז בידי קימין האנשים החוששים על המפלגת הכלכלית של מפא"י.**

שלטון זה לא יסולק עלידי נצחון פשוט בבחירות, אפילו היה נצחון כזה אפשרי. כל השרותים הממלכתיים, של ש התנועות: יק"י, בוציות, הכוח והאדיר של האיגוד המקצועי, והעוצמה הכלכלית של ס ל-בונה — כל אלה יופעלו בלי כל היסוס כדי למנוע את אשר נחשב בעיני אנשיהם להשתלטות זו

פאשיזם במדינה. לא יתקיימו שום בחירות אשר בהן יש לחרות סיכוי כל שהוא לנצח נצחון מרביע. ואם יתקיימו כאלה בטעות, לא תתכנס הכנסת שתיבחר בהן.

יום לפני כן, או יום אחרי כן, יהיה קיים בארץ משטר של שעת-חירום — דיקטטורה בלעז.

מה התשובה לכך? התשובה אינה מחתרת ומעבר לאמצעים של אלימות. כפי שהוכיח הנסיון, כל מחתרת במדינה זו הופכת בהכרח למכשיר בידי מנגנון-הזושך, והיא סוללת את הדרך בפני הדיקטטורה של היד השחורה.

התשובה היא ביקורת הרבה יותר מעמיקה על מהות המשטר בארץ — וגייבוש כוחות המסוגלים להחזיק את היסוד למשטר חדש.

★ ★ ★

נהיגי תנועת החרות טוענים שהם הכניסו בכלל את המושג "משטר" למילון הפוליטי של הארץ, ויתכן מאד שהם צודקים. אולם אני מספקק אם רבים מהם תופסים את כל רוחב משמעותו של מונח זה.

זה עיקר ההתקפה של חרות. נוספת עליה ביקורת כלכלית מסוימת, לפי הקחים של הציונים-הכלליים. אולם כבר בשטח: מלחמה בשחיתות מתייגת חרות מאד, ואחר מרא שיה אף הגן למעשה על עמוס בגוריון. אולם כל זה אינו חשוב. הצד הפליטי החיצוני הוא רק וולק קסן מאד ממה-תו של כל משטר, ובארץ הדבר נכון שבעתים. הוא דומה לאותו חלק מן הקרחון: ממוקדקד מעל לפני המים. חקו העיקרי של זקרחון חבוי מתחת לפני הים — וזה החלק המס כן, שום ביקורת על מדיניות החוץ והבטחון שלה לא תפיל את מפא"י לעולם. לעקרת זאת אינה פוגעת במקורות כחה. היא ותי: קיימה בעבר, והיא תתקיים בעתיד, גם כאשר הכשלון של מדיניות-החוץ שלה יהיה ברור לילדי הגן של נהלל.

כי המשטר אינו מורכב רק מפר ליטיקה ומפוליטיקאים. הוא דבר הרבה יותר גדול ועמוק. הוא חהתי גלמות של השקפת-עולם מסויימת. הוא מבוסס על תפיסה מסויימת מאד של מהות המדינה. הוא יזוכן כלכם של אימונים ומשוררים, של מורים וסופרים, של אולי החברה וקובעי הסגנון.

★ ★ ★

משטר הקיים במדינה אינו אלא המשך ישיר של המשטר שהיה קיים בקונגרסים הציוניים ובסוכנות היהודית. זהו אותה הגברת באדרת אחרת.

זהו השקפת-העולם הרואה במדינת ישראל רק מושבה קטנה של היהדות הבינלאומית, הנמצאת במקרה על חופו המזרחי של הים התיכון.

היא עוינת את העולם הערבי, וזה לו ופוחתת מפניו. היא מוכנה לחתר על עוזה, ובלבד שלא להכניס למד נה 300 אלף ערבים נוספים. היא מוכנה לחתר על המשולש, ובלבד שלא למצוא לשון משותפת עם מיליון יושבי הערביים.

היא רואה את המדינה כגטו יהודי, בעל מכשירים ממלכתיים, המקיים את עצמו על חשבון יהדות העולם, בעזרת מערכת מסועפת של שונר ומגביות ומגזים ושילומים.

וכך אנו חוזרים, בעל כורחנו, להוד מעלתה, המגבית היהודית המאוחדת. היא אחד מעמודי התווך של המשטר הקיים, והיא מסמלת את מהותו של משטר זה יותר מכל מוסד אחר בעולם.

★ ★ ★

עשה עוול משווע למנהיגי תנועת החרות אם נחשוד בהם שהם לוקחים את כספה של המגבית על מנת ללוזם במגבית. הם אששים הרבת יותר מדי ישרים מכדי שישעו מעשה כל כך מאקיאבלי. עלינו נזכיר שהם טורים בכל הוישר והכנות שאין סתירה בין מטרותיהם לבין מהותה של המגבית היהודית המאוחדת.

זוהי, כמובן, האמת. ולכן אני סבור שישאיים אנו לומר כי תנועת החרות מותחת ביקורת חריפה, עקבית ותוקפנית על מפא"י, אולם אינה פוגעת ביסוד דות אמיתיים של המשטר הקיים בארץ.

עם כל הניגודים החריפים והאמיתיים הקיימים בין המפלגות השונות, מחרות ועד מפ"ם, הרי כולן עומדות על בסיס המשטר הקיים, במובן הרחב ביותר והאמיתי ביותר של המ שג. הן המפלגות של הסטטוס-קוו הציוני, ועל כן אינן מהססות לקחת כסף כן המוסד המטל את הסטטוס-קוו. ומי ששואל את עצמו — "ממה רוצה תנועת החרות להשחרר אותנו?" יוכל לענות בכל הכנות: היא רוצה להשיג לנו את החרות ממפא"י. אולם היא אינה רוצה לרכוש לנו את החרות מן המשטר הציוני הקיים, ממשטר המגבית היהודית המאוחדת.